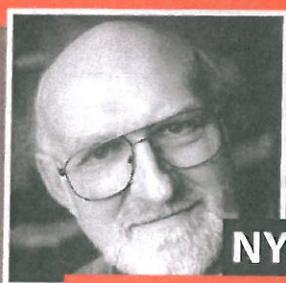

Nicolai

KULTUR • AKTIVITET • FOLKEOPLYSNING

For di netværk handler om mennesker

7. årgang nr.2 april 1999

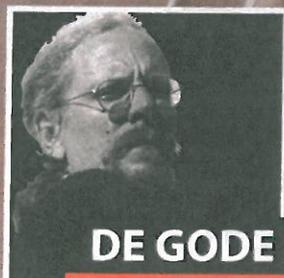
NY GRUNDLOV?

Interview med Aage Frandsen, SF

FØDT I UFRIHED

Interview med Naser Khader

DE GODE FORTÆLLERE

Lars Thur: Om historiske romaner

TILLÆG Grundloven

FRIT OPLYSNINGSFORBUND

Udgives af

Frit Oplysningsforbunds
medlemsforening
Guldsmedgade 25,
Postbox 159
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 60 00
E-mail:
fo-aarhus@fo-aarhus.dk

Ansvarshavende redaktør
Torben Dreier

Redaktion
Marianne Nørup
Henrik Gram
Inge Madsen
Torben Dreier

Oplag
10.000

Layout & tryk
Opsætning & layout:
To ombord tlf: 8619 5693.
Tryk: DataGraf Auning AS
Trykt på miljøpapir

Nicolai
udkommer 4 gange om
året. Bladet postbesørges til
FO's kursusdeltagere samt
lægges frem på biblioteker
og offentlige kontorer.

AftenskoleKlubben
AftenskoleKlubbens formål
er at udbrede folkeoplysning
indenfor almene, økonomiske,
politiske, sociale og kulturelle
emner, samt at arbejde for de
idealer som De Forenede Nationer
står for, samt at sikre medlemmernes
indflydelse på FO's virke. Ved
tilmelding til et af FO's kurser
bliver man automatisk medlem af
FO's medlemsforening for 10 kr.,
som overføres fra tilmeldingsgebyret.

Grundtvig & grundloven

Der findes et billede af Grundtvig, hvor han i 1848 står og kigger gnavent ned på folket, der demonstrerer for en fri grundlov.

Grundtvig havde nemlig altid været glad for monarkiet, og det var faktisk først, da folke- magten var en realitet, at han vendte 180 grader og blev inderligt begejstret for tanken. Hans begejstring er ikke under- lig, for grundloven afspejler jo på mange måder Grundtvigs tanker. De nye begreber fra dengang – højskolerne, den folkelige bevægelse, folkeoplys- ningen – tager jo netop udgangspunkt i, at alle skal del-

tage i den ligeværdige samtale, der skal udvikle mennesket og nationen. At vi skal værne om de svage og søge at give lige betingelser for alle.

Menneskeretten

Derfor er året for grundlovens 150-års fødselsdag en god anledning til at drøfte, om vi vitterligt gør, hvad vi kan for at sikre menneskers grund- læggende rettigheder. Vi må sikre, at ingen form for krænkelse eller diskrimination finder sted, og vi må sikre, at der tages hånd om de såkaldt svage med- borgere. Ifølge grundloven har alle ret til skolegang og arbejde. Men netop den svage gruppe har brug for specielle tilbud. For mennesker, der af den ene eller anden grund ikke lige passer

ind i de forstøbte kasser i det etablerede uddannelsessystem, er folkeoplysningen en mulig- hed for at få styrket selvværdet og blive ledt tilbage på rette spor. Fordi folkeoplysningen tager sit udgangspunkt der, hvor kursisten er.

Ingen er kun svage

I FO, Århus, fejrer vi bl.a. grund- lovsjubilæet med en konferen- ce om „de svage“, som vi gerne ville finde et nyt navn for. Intet menneske er nemlig kun „svagt“ – vi har allesammen res- sourcer. Folkoplysningen ser det som sin opgave at finde og dyrke disse ressourcer med udgangspunkt i det enkelte og hele menneske. I fuld overens- stemmelse med grundloven og dansk mentalitet.

VÆR MED I KONKURRENCEN

Klip ud & send

Hvis du svarer rigtigt på nedenstående tre spørgsmål, deltager du i lodtrækningen om 3 præmier, der hver består af 2 flasker god rødvin.

1) Hvor mange års jubilæum fejrer vi for grundloven i år? _____

2) Hvilken konge regerede Danmark, da grundloven blev vedtaget? _____

3) Kræver det en folkeafstemning, hvis vi skal have en helt ny grundlov? _____

Afleveres/sendes til Frit Oplysningsforbund,
Guldsmedgade 25,
8000 Århus C.

Eller send svaret på e-mail:
fo-info@fo-aarhus.dk
– senest fredag den 7. maj kl. 10

Vindere af sidste nummers konkurrence:
Elsebet Bjergfelt, Århus C
Else G. Flytkjær, Århus C
Tove Knudsen, Viby J

Svarene på konkurrencen i Nicolai nr. 1, 1999
1) Forskningsministeriet
2) fo-aarhus@fo-aarhus.dk (m.fl)
3) Jan Trøjborg

GRØN

baggård

FORÅR

Sussie Pagh lavede en grå baggård om til en grøn oase

Altan, baggård eller have – det kræver kun få midler at få naturen tættere på

Solen skinnede, og der blev hamret og banket og malet, da FO og den grønne guide i Århus Midtby afholdt familierangement Grøn Baggård lørdag den 20. marts. Og baggårdene i Århus og omegn bliver ikke kun grønne, men også røde og gule, når deltagerne får sat deres farverige, hjemmelavede fuglekasser op. Kasserne blev flikket sammen i fællesskab af børn og voksne, mens det primært var børnene, der stod for at dekorere dem med naturmaling.

Grønt i gråt

I FO's baggård i Guldsmedgade kunne man se eksempler på, hvordan man med få midler kan gøre selv en cementgrå baggård grøn.

Grøn guide, Sussie Pagh, havde bl.a. plantet et lille højbed midt på parkeringspladsen, hængt fuglefoder dekorativt op i træerne og bygget en tippil af pil. Sidstnævnte kan man iflg. Sussie Pagh med lidt fingersnilde selv skabe på 2-3 timer. Mens man nyder forårssolen.

Sælkvinden

Et sagn fra Nordens kolde hav

I teatret Kimbris opsætning af Sælkvinden tager Gitte Kielberg børn og voksne med på en rejse til et eventyrligt univers. Her smelter menneske- og dyreverden sammen i historien om sælkvinden og fangeren

Rasmus' barn, der bærer en arv fra både havets og menneskets verden. Virkemidlerne er få, men enkle: dukker, rekvisitter og ikke mindst skuespilleren Gitte Kielberg. FO tilbyder i samarbejde med Storcenter Nord og Teatret Kimbri gratis billetter til forestillingen. Begrænset billetantal.

gratis BØRNETEATER

SÆLKVINDEN

Sted: Storcenter Nord, Teatersalen

Dato: lørdag d.17/4

Tid: kl. 11.30 og 13.30

Aldersgruppe: 4-10 år

Pris: gratis

Billetter kan hentes i FOs kursusbutik fra den 8. april, kl. 10.00

Et intenst øjeblik i forestillingen

Kompostering

Af Ann Birte Bro

FORAR

Skån miljøet og få naturlig gødning til din have!

Har du lyst til nye initiativer i haven, så kom bare i gang med kompostering – til glæde for såvel miljø som din have! Kompost er gødning, der består af planterester. I køkkenaffald som fx kartoffelskræller, frugt, pasta og kaffegrums har du en grøn ressource, som du kan udnytte til kompostering.

Fakta om kompostering

- Din mængde af affald til forbrænding bliver 10 - 30 % mindre.
- Den færdige kompost er et godt vitamintilskud til haven og gør jorden bedre til at holde på fugt og næring.
- Tung og ubekvem jord bliver porøs og let at arbejde med, når du bruger komposten til jordforbedring.
- Når du komposterer, sender du naturens egne ressourcer tilbage i kredsløbet.
- Det tager fra 4-12 måneder, før affaldet er blevet til kompost.

Sådan kommer du i gang

Det kræver kun, at du anskaffer dig en kompostbeholder og sorterer dit køkkenaffald. Husk dog, at ikke alt egner sig til kompost. Fx kommer kød, fisk og fedt nemt til at lugte råddent og kan tiltrække uønskede skadedyr.

Århus Kommunale Værker kører lige nu en kampagne om kompost. Her i april kan du købe en kompostbeholder gennem Århus Kommunale Værker for 125 kr.

Brochurer og information om, hvad der egner sig til at blive komposteret, kan du få hos:

Grøn guide for Århus midtby, Sussie Pagh, tlf.: 86125002 eller

Grøn guide i Risskov, Erik Stryhn Rasmussen, tlf.: 87426442

Kompostering i praksis

Har du lyst til at høre mere om kompostering, så har du muligheden tirsdag den 27. april. Her har FO inviteret grøn guide, Erik Stryhn Rasmussen, til at fortælle om hjemmekompostering, og du har samtidig mulighed for at købe kompostbeholderudstyr. Se omtalen side 11.

Erik Stryhn, Grøn Guide, fortæller om hjemmekompostering d. 27. april

Æbleopskrift

Nem dessert med æbler og rosiner til 4-6 personer

Ingredienser

1 1/2 dl rosiner
6-7 store æbler, gerne cox orange
Saft fra 1 lille citron
Flødeskum eller råcreme
Hakkede hasseknøder til pynt

Fremgangsmåde

Dæk rosinerne med rom, dæk skålen med plastfilm og stil den i køleskabet natten over. Skræl æblerne, hvis de ikke er pæne, og skær dem i små tern. Hæld citronsaft over. Bland romrosinerne i og lad det hele trække 1 time før servering. Fordel blandingen i portionsglas eller store rødvingsglas og pynt med flødeskum eller råcreme. Drys med en smule hakkede hasseknøder.
NB: Opskriften kan med fordel laves med økologiske råvarer!

Opskriften er indsendt af:

Susanne Rønnex
Grøfthøjparken 105
8260 Viby J

Grundloven

T I L L Æ G

Friheden der faldt ned fra himlen ...

Pyt med at danskerne ikke kender grundloven, for de er af hjertet dybt demokratiske, siger Naser Khader, der kalder sig selv en fanatisk demokrat.

„Mange danskere lever, som om friheden er noget, der bare er faldet ned fra himlen uden videre. Og selvfølgelig tænker jeg mere på at påskønne frihedstraditionen, fordi jeg har kendt dens modsætning. Men danskerne er i deres inderste meget demokratiske“, siger Naser Khader til Nicolai.

„Hele det danske samfundssystem bygger på demokrati. Tænk på at børn allerede i børnehaven lærer at dele kagen lige. At dansklæreren diskuterer forskellige tolkninger af litteraturen med eleverne. At lægen samtaler med patienten, så de i fællesskab kan finde en løsning.“

„Uden vi tænker over det, er den ligeværdige samtale udgangspunktet for hele vores samfund. Det er processer, vi tager for givet – men som må læres helt forfra af de menne-

sker, der er født og opvokset i ufrihed.“

Demokrati skal læres

„Mange indvandrere kender simpelthen ikke til at anvende de demokratiske midler. I fx Irak er det ikke tilladt at forsamlе sig eller at kritisere styret. Dermed har irakiske flygtninge ofte ingen demokratisk ballast med sig og kommer til kort, når de her i landet pludselig skal forholde sig til alting på en anden måde, end de er vant til. Derfor er det så vigtigt, at flygtninge også oplæres i demokrati.“

Født i ufrihed

„Grundloven ligger mig meget på sinde. Jeg er selv født og opvokset i en verdensdel, hvor demokrati var et ukendt begreb, og hvor de mest grundlæggende menneskerettigheder ikke eksisterede. Derfor er jeg måske ekstra glad for, at se rettigheder nedskrevet sort på hvidt.“

I sig selv ser jeg det ikke som noget problem, at de fleste danskere ikke kender grundloven. Ligesom man kan være en god kristen uden at have læst biblen, kan man også være en god demokrat uden at have læst grundloven. De fleste har

jo – ligesom med biblen – en god fornemmelse for, hvad grundloven og det danske demokrati står for.“

Danmark som foregangsland

„Men jeg tror da samtidig, at det er sundt engang imellem at blive konfronteret med, at vi ikke skal tage tingene for givet. Vi kan altid gøre det bedre. For 150 år siden var grundloven Europas mest demokratiske. I dag halter den langt bagud ift. en lang række internationale konventioner om eksempelvis menneskerettigheder. Hvorfor ikke igen være foregangsland og skabe en ny grundlov, som går forud for de internationale bestemmelser – en grundlov, der viser vejen til et nyt menneskesyn.“

Naser Khader er bl.a. cand. polit., forfatter, EU-kandidat for Det Radikale Venstre og medlem af Etisk Råd. Naser Khader kom i 1974 til Danmark fra Syrien. Du kan læse mere om hans syn på demokrati og menneskerettigheder på www.khader.dk.

Denne artikel er et uddrag af et længere interview, som du kan finde på FO's hjemmeside: www.fo-aarhus.dk.

Tillykke!

Øl, sol/regn og bøgetræer. Det er nok det, de fleste danskere forbinder med grundlovsdag. Men omend grundloven er et abstrakt begreb for de fleste af os, så har den dog alligevel status af at være et nationalt klenodie, vi er fælles om på linje med dronningen, flaget og fodboldlandsholdet.

Da grundloven blev underskrevet i 1849, var den Europas mest demokratiske grundlov. Europa var præget af de undertrykte massers boblende oprør – i Frankrig udmøntet i den blodige revolution i slutningen af 1700-tallet. Herhjemme opgav kong Frederik VII gladeligt enevælden under anderledes udramatiske forhold. Grundloven satte ikke alene et punktum for enevælden, men sikrede os en række basale demokratiske og personlige rettigheder.

I anledning af grundlovens 150 års-jubilæum vil vi i dette lille tillæg sætte fokus på grundloven som folkets lov og som tidssvarende vogter af menneskerettighederne.

om diskrimination

§70. Ingen kan på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder (...)

om ret til undervisning

§76. Alle børn i den undervisningspligtige alder har ret til fri undervisning i folkeskolen. (...)

om at danne foreninger

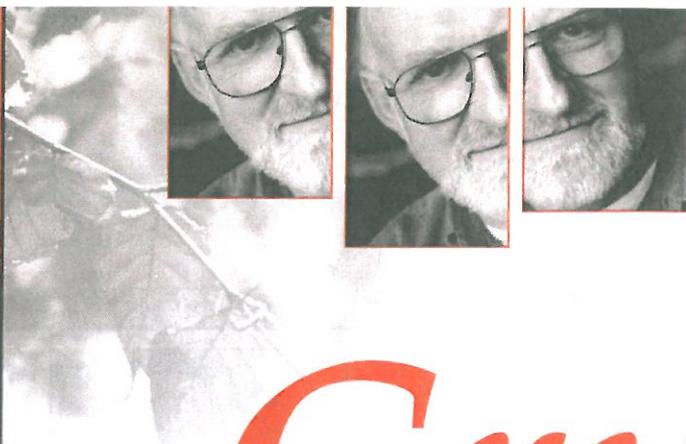
§78. Borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed.

om ejendomsret

§73 1. Ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det (...)

om censur

§77. Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan indføres på ny indføres.

Grund

Demokratiet sikrer flertallet – menneskerettighederne sikrer mindretallet. Men grundloven værner ikke godt nok om helt basale menneskerettigheder, siger folketingsmedlem for SF, Aage Frandsen, i et interview med Nicolai.

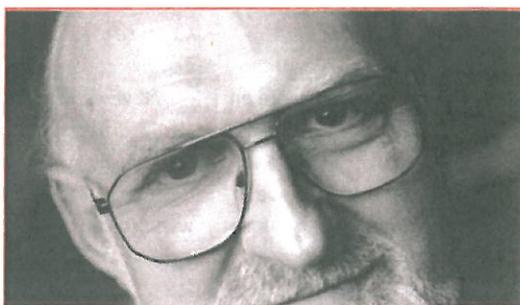
Du mener, grundloven trænger til en revision. Hvorfor?

Der er flere grunde, men den primære grund er, at menneskerettighederne simpelthen ikke er godt nok dækket ind af grundloven, som den ser ud nu. Danmark har for længst tilsluttet sig internationale konventioner, som går meget længere hvad angår fx sociale rettigheder, børns rettigheder og antiracisme.

Når vi nu alligevel er tilsluttet de internationale bestemmelser, er der så nogen grund til at ændre grundloven?

Problemet er jo, at vi aldrig rigtig har diskuteret menneskerettigheder. Det har været regeringens og Folketingets projekt at tilslutte os de forskellige konventioner, og på den måde er det aldrig rigtig blevet folkets diskussion og beslutning. Når jeg agiterer for en revision af grundloven, er det lige så meget, fordi jeg ønsker de diskussioner, der er nødvendige for en revision. Diskussioner, vi aldrig har haft. Ideen med grundloven er jo netop at have et fælles grundlag – et værdisæt vi som befolkning er enige om.

FOTO: MARK ANDERSEN, RAGNAROK

loven

SKAL VÆRNE OM DE SVAGE

Desuden er den nuværende lov skabt under væsentligt anderledes samfundsforhold end nutidens. Dengang var man glad for bare at få adgang til helt grundlæggende rettigheder. I dag ser verden helt anderledes ud end i 1849, og derfor bør vores grundlov også gøre det.

Kan du give eksempler på, hvilke ændringer, der er påkrævede på menneskerettighedsområdet?

Jeg synes, specielt et emne som antidiskrimination er væsentligt at få tilføjet. Den nuværende lov beskytter kun mod diskrimination pga. religion og „afstamning“. Det kan ikke kaldes en tidssvarende formulering, når mennesker principielt gerne må diskrimineres pga. race, køn, sexuel tilhørsforhold osv. Det kunne også være værd at overveje, om retten til 9 års skolegang bør udvides med fx retten til videreuddannelse. Sådan er virkeligheden jo, og det bør grundloven afspejle. Ligeledes har vi principielt iflg. den nuværende grundlov pligt til at forsørge vores forældre og pårørende. Det er jo også helt ude af trit med livet i dag.

Du har ønsket, at naturen skulle have sin egen paragraf. Hvilken forskel tror du det ville betyde i praksis?

I SF mener vi, at naturen bør inddrages i grundloven i form af en paragraf, der beskytter den mod misbrug. Det ville være et vigtigt signal om, at det er et område, vi tager alvorligt.

Grundloven er blevet kaldt politikernes og specialisternes grundlov. Men har det egentlig nogen betydning, om danskerne kender og har læst grundloven, så længe folk er tilfredse?

Igen mener jeg, at diskussionerne i den brede befolkning er vigtige, så alle ved, hvad Danmark som nation står for. Alle behøver ikke være enige, men vi skal kende til vores fælles udgangspunkt. Det er vigtigt, at folk forstår de love, vi som danskere er underkastede – og derfor skal de være så fyldestgørende og forståelige som mulige.

Vi har også som borgere en forpligtelse til at kende Danmarks retslige fundament. Men hvis vi i dag læser grundloven – og er så heldige at forstå den – så har vi alligevel ikke noget indblik i, hvilke værdiregler, der er styrende for vores land. For vi kan ikke læse om alle de internationale bestemmelser, som vi har tilsluttet os ud over grundloven. Grundloven burde være det sted, hvor vi som danskere kan få et overblik over vores fælles udgangspunkt.

Slutteligt må vi heller ikke glemme, at vi bør værne om vores demokratiske traditioner. Mange andre lande kan ændre deres grundlov ved et flertal i parlamentet. I Danmark kan grundloven kun ændres gennem en folkeafstemning, og det synes jeg er positivt.

Artiklen er et uddrag af et læn-
gere interview med Aage
Frandsen, som du kan se på
www.fo-aarhus.dk.

Hvad siger grundloven dig?

„Det ved jeg ikke.“
Susanne Jensen,
kontorassistent, 30 år

„Rettigheder i det samfund, jeg lever i. Jeg ville dyrke grundloven, hvis jeg blev krænknet.“

Rita Knudsen, 60 år.

„Jeg er helt blank.“
Thomas Knudsen,
speditør, 32 år.

„Den er grundlaget for vores demokrati.“
Susan Peters,
underviser, 42 år.

Politikere og eksperter under at kalde grundloven for en folkelig lov. Den markerer jo netop, at magten gives til folket. Alligevel har de svært ved at få menigmand til at diskutere loven, og en nyere undersøgelse viser, at over halvdelen af danskerne ikke ved, hvad der står i grundloven.

DIGT

Uden visum

Af: Sleiman Nazzal

Mit sprog er åbent
det er den eneste by
som ingen kan besætte
i mod min lysts vilje

Mit sprog
er den eneste kvinde
som ikke voldtages
af glemselens hær og
alder

Mit sprog er
den eneste stat
som alle mennesker
kan besøge
uden at blive bedt
om visum og pas ...

Mit sprog er
den hemmelige tunnel
som fører
til sprogets sommer-
fugle ...

Sleiman Nazzal er elev
på skrivekurset Un-dr.
Han er født og opvok-
set i Libanon og kom
til Danmark i 1986.

Kongen fører forsædet...

Kan man nu forstå det?

Grundloven er gammel. Den blev skrevet for en krig siden - ja faktisk to verdenskrige plus det løse! Og selvom loven blev revideret i 1953, er lovens ord stadig lige så tørre som det papir, de blev skrevet på.

Sprogbrugen kan være et af flere gode bud på, hvorfor folk ikke uden videre kaster sig over grundloven som godnat-læsning. De løjerlige og juridisk snørklede sætninger er nemlig ikke sådan lige at få oversat. Hvad betyder det f.eks, at kongen fører forsædet, som det står skrevet i §17.1?

„En forfatning skal være kort og uklar“ Napoleon den Store.

Nicolais mini-rundspørge viser - 100% uvidenskabeligt - ligesom andre nye undersøgelser, at danskerne generelt ikke har noget personligt forhold til grundloven. Om det skyldes, at den er svær at læse, eller at den bare er blevet en selvfølgelig-hed, der tilfældigvis lægger navn til en halv fridag - ja, det er svært at sige.

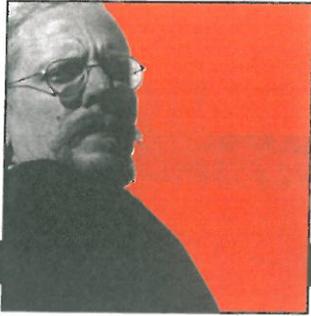
„Så, nu kan jeg da sove så længe, jeg gider“,

var kong Frederik VII's kommentar efter grundlovsforliget i 1849. Kongen opgav gladeligt sin magt til folket.

Fortvivl ej... thi der er hjælp at hente

Der findes flere muligheder for hjælp til at komme ind bag grundlovens sorte ord-univers. Fx har Michael Witte på forlaget Klim udgivet en kommenteret udgave af grundloven. På internettet findes masser af informationer, kommentarer og debatindlæg - og der er også mulighed for selv at blande sig. Prøv fx www.ytringsfrihed.dk eller partiernes egne sider på www.folketinget.dk. Om de historiske begivenheder omkring grundloven, se fx www.grundloven.folketinget.dk og <http://come.to/grundtvig>. Læs om Frederik VII på www.halvorsminde.dk. Desuden arrangeres en lang række grundlovsarrangementer i løbet af foråret, som også er med til at sætte et forhåbentlig folkeligt fokus på grundloven. På FO-Århus' hjemmeside, www.fo-aarhus.dk, kan du finde henvisninger til forskellige grundlovssider og andre relevante steder på internettet.

Den gode historie lever evigt

Af Lars Thur, antikvarboghandler og leder af Gimle-linien Undr!

„Min interesse for verdenshistoriens vingesus kom først med forfatternes historier om gamle dage“

Historie er ikke bare historie. Vi har sikkert alle sammen haft en historielærer i folkeskolen eller i gymnasiet, som fortalte os, hvor vigtigt det var at kende til for-gangne tiders liv og levned. Nogle af os har da sikkert også, som jeg, brugt en rum tid på at repetere årstal og kongerækker, uden af den grund at blive specielt interesseret i historie, som et fagligt begreb.

Interessen for historie

Min interesse for verdenshistoriens vingesus kom først, da jeg stiftede bekendtskab med forfatternes historier om gamle dage.

For mig var middelalderen én lang kedelig sort plamage, indtil jeg mødte den tyske middelalder-gøgler og spilopmager Till Uglspiel. Han satte mennesket og spasmageren ind i en menneskelig ramme.

Det samme kunne jeg sige om danmarkshistorien, som først for alvor åbnede sig med Ebbe Kløvedal Reichs snart utallige historiske romaner. Stangerupperne – Helle og Henrik – har også ydet deres bidrag til underholdningen og den historiske indsigt med „Spar dame“ og „Vejen til Lagoa Santo“.

De gode fortællere

De allerfleste kronologiske krigshistorier er langgabere for pensionerede promenadegeneraler. Men læs fx Ballards bog „Solens rige“, Haseks „Den gode soldat Svejke“ eller Remarques „Intet nyt fra Vestfronten“, og bliv vældigt klogere på, hvad krig er i den virkelige verden. Også Regine Deforges' „Pigen med den blå cykel“ fortæller om den anden verdenskrig, så alle kan være med.

Er du til forhistorisk tid, er Jean Auls „Hulebjørnens klan“ både underholdende og belærende, ligesom Umberto Ecos fængslende fortælling om intriger og mord i „Rosens navn“.

Gode historier med Møllehave og Moesgård

FO's kulturkreds arrangerer en guided tur på Moesgård Museums meget omtalte middelalderudstilling om historiens første bøger. Turen afsluttes med Johannes Møllehaves foredrag om middelalderens største fortællinger.

Se side 11.

Hej Jeppe!

Mange tak for din tegning af et egern. Jeg ved ikke, hvor du har set det, men man kan være heldig at se dem i Forsthaven ved Marselisborg Slot.

De fleste egern er røde, men de kan også være sorte, brune eller grålige. Lige nu har hunegernet unger. Ungerne bliver født blinde og nøgne sidst i februar.

Hunegernet har bygget en lun rede af flettede grene, græs, mos og barkstrimler. Inderst er reden foret med fjer og hår, så egerunnerne kan holde varmen, selvom det er koldt udenfor. Du kan kende en egerne rede på, at den sidder helt ind til stammen på træet, og at den er kuglerund.

Egern kan godt vænne sig til mennesker. Man kan lokke dem tæt på, hvis man fodrer dem med nødder, men man skal være meget tålmodig!

Med venlig hilsen
Sussie

Send os en tegning af et dyr, du har set i byen! Så bliver du inviteret med til et arrangement på Naturhistorisk Museum i efteråret. Se vores adresse på bagsiden af bladet og mærk kuverten „Bydyr“.

En tegning af et egern lavet af Jeppe, 5 år.

Grønne familiedage

HOS FO

Aktiviteter for børn og voksne

MAJ

På eventyr i skoven – kulturnatten

Her kan børn og voksne opleve skoven om natten og få sig et lille gys. I bevæger jer i stilhed langs en afmærket rute, hvor mystikken breder sig, jo længere I når ind i skoven. På ruten møder I kendte eventyrfigurer og væsner, som vil hjælpe jer med at gætte en ordgåde. Er I så heldige at nå til vejs ende og have gættet gåden, deltager I i lodtrækningen om en præmie. Arrangeres i samarbejde med Idrætsdaghøjskolen IDA.

Fredag d.28/5.

Start mellem kl. 22-01.

Skoleskoven ved Stadion-søerne. Vi mødes ved hovedindgangen til Tivoli (bus nr.4).

JUNI

Blomstervandring i Risskov

Vi ser på alle de mange forårsblomster. Snakker om deres navne og hvilke historier, der kan fortælles om dem.

Lørdag d.12/6 kl. 14-15.30

AUGUST

Mad over bål af naturens spisekammer

Vi samler ind af spiselige vilde planter og forbereder et måltid over bål. **Lørdag d. 7/8 kl. 10-13**

SEPTEMBER

Svampetur for børn

Vi finder forskellige svampe og hører historier om dem – bl.a. hvilke der kan spises, og hvilke der er giftige.

Lørdag d.18/9 kl. 13-16

OKTOBER

Stentrolde og gipshavfruer

Lørdag d.30/10 kl. 14-17

NOVEMBER

Lysestøbning

Lørdag d.20/11 kl. 13-16

DECEMBER

Julepynt af naturens materialer

Lørdag d.4/12 kl. 13-15

Spændende aktiviteter

En lørdag om måneden laver FO aktiviteter for voksne og børn i samarbejde med Midtbyens Grønne Guide.

Tilmelding snarest muligt, hvis I vil være sikre på en plads – og senest onsdag før familiedagen. P.S. Børn kun i følgeskab med voksne. Max 3 børn pr. voksen. Alle er velkomne, men primært børn over 5 år vil have udbytte af arrangementerne!

Pris: 15 kr. pr. person pr. time.

FO's

Kulturkreds

FO arrangerer i 1999 en række kulturelle tilbud til specialpriser. Vi har kun et begrænset antal billetter, så tilmeld dig snarest muligt!

APRIL

Musik: Koncert med Århus Symfoniorkester

Giv dig selv en pause fra lørdagsindkøbene og nyd en udsøgt musikoplevelse i Musikhusets imponerende koncertsal. Denne lørdag spiller symfoniorkestret bl.a. Joseph Haydns Symfoni nr. 60 i C-dur, "Il distratto" og Ole Schmidts rapsodi for violin og orkester.

Lørdag d. 17. april kl. 12.00.
Specialpris: 69 kr. (normalpris: 90 kr.) Tilm.nr. 3151

MAJ

Litteratur: Johannes Møllehave, levende ord og lysende billeder

I anledning af, at 1999 er udråbt til middelalderens år, har Moesgaard Museum lavet en særudstilling om den middelalderlige bogkultur. Hvis du gerne vil have et nyt syn på den "mørke middelalder", så kom med til en spændende specialrundvisning på udstillingen. Hør i den forbindelse Johannes Møllehaves fængslende foredrag om middelalderens største fortællinger.

**Søndag d. 9. maj. Guided
rundvisning kl. 12.30.**
Foredrag kl. 14.00.
Specialpris: 50 kr.
Tilm.nr. 3152

*Kom til koncert i Musikhuset
i Århus for kun 69 kr.*

WEEKENDKURSER I FORÅRET

Akrylmaling

5202 23-25/4 fr-sø
Ulla Lundsgart Skt. Annag. Skole

Syng dig fri

5152 1+2/5 lø+sø 10-15.30
C. Gundersen Guldsmedg. 25

5155 19+20/6 lø+sø 10-15.30
C. Gundersen Guldsmedg. 25

Pileflet

5001 7+8/5 fr. 17-22.30+lø 9-18.10
Inge L. Rauhe Skt. Johannes Allé 2

Søsikkerhed – speedbåde

2451 3/5, 10/5, 17/5 ma 19-21.45
J.D.Villumsen m.fl.
Marselisborg Sejlklub "Messen"

Aktivitetens

SIDEN FORÅRETS ARRANGEMENTER

Tilmelding til og information om samtlige kurser og arrangementer fås i FO's kursusbutik, Guldsmedgade 25, 8000 Århus C. Telefon: 86 12 60 00.
Priser i rødt: Særpris for pensionister, efterlønnere, handicappede og arbejdsledige.

Foto – inspiration og appetitvækker

Går du med en lille fotograf i maven, som har fået alt for lidt opmærksomhed? Her er en mulighed for at være kreativ, have det sjovt og fordybe sig på en enkelt dag.

Vi starter med en kort introduktion til fotografi og komposition, hvorefter du via opgaver og egne ideer skal fotografere på egen hånd. Filmene fremkalder vi i mørkekammer, så vi prøver, hvad det vil sige at lave billeder selv. Medbring kamera – alt kan bruges. Gerne spejlrefleks – også selvom du ikke har prøvet det før. S/h film. Der kræves ingen forkundskaber. Spørgsmål? Ring til kursusederen på 86 23 21 91.

8 timer 120 kr. + materialeudg.

9851 Lø 29/5 9.30-16.50
Gitte Lauritsen Skt. Annag. Skole

*På udstillingen
er der
mulighed
for selv
at prøve
at kalli-
grafere.*

*Johannes
Møllehave
fortæller
om
middel-
alderens
største
fortællinger.*

KURSER I FORÅRET

Maleri i naturen – pinsekursus

På dette kursus går vi ud i skoven og ned til stranden med skitseblok og blyant. Bagefter tager vi hjem på værkstedet og bruger skitserne til olie- eller akrylbilleder. Og hvis pinsesolen rigtigt danser, tager vi stafelieerne med udenfor. Fredag aften vil være en introduktion til tegning, maling og landskabsbilleder. Kurset er for både nybegyndere og øvede, og det er ikke en forudsætning, at man kan tegne. Kontakt FO-butikken for yderligere praktiske oplysninger.

16 timer 240 kr.

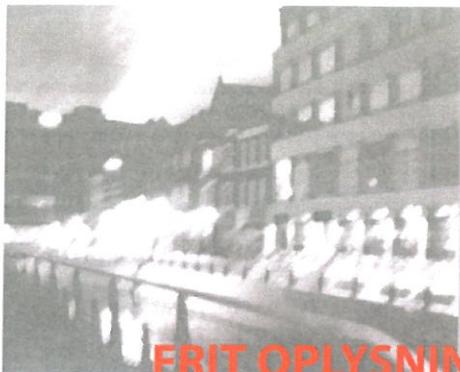
9850 21+22+23/5
fr. 18-20.45 lø+sø 10-16.00
Ulla Lundsgart Kragelundskolen

Kompostering

Hvem kan kompostere? Hvordan og hvornår? Valg af beholdere og tilbehør. Kompost-orm. Sådan får man en god kompost og undgår lugt, rotter og andre problemer. Hvad kan man bruge komposten til? Høns som kompostproducenter m.m. Grøn guide Erik S. Rasmussen medbringer eksempler på kompostbeholdere, kompostorm m.m. Han vil også vise lysbilleder og fortælle, hvad vi selv kan gøre mht. affaldssituationen. Salg af kompostbeholderudstyr.

55 kr. Tilmelding snarest!

7450 Ti 27/4 19.30
Erik S. Rasmussen Guldsmedg. 25

Postbesørget blad
(8245 ARC)

FRIT OPLYSNINGSFORBUND

Fordi netværk handler om mennesker

Bevægelse starter indefra

TAI-CHI Af Marianne Nørup

Det gælder om at finde både den indre og den ydre balance.

På trods af det iøjnefaldende æstetiske er tai-chi ikke dans, men en bevægelseskunst, der lærer os at være til stede nu og her.

Pling-plong. Langsomme, koncentrerede bevægelser til blide toner. Kroppe strækker sig ud i rummet i særprægede, smukke positurer.

Uden for vinduerne drøner virkeligheden forbi i skikkelse af fortravlede sjæle og rastløs trafik. Kulden trænger ind under frakkekanten. Råb blander sig med motorer, der starter eller utålmodigt tøffer i tomgang. Men indenfor i Fredensgade 39 omsluttes man af en varme og ro, der er svær ikke at tage imod. Her oplyses deltagerne af stearinlys og dæmpet loftsbe-lysnings; og grønne planter, bløde puder og en svag duft at Ori-enten fylder rummet ud.

Sanseoplevelser

De fleste danskere vil forbinde tai-chi med billeder af kinesiske arbejdere i Mao-dragter, der i hobevis dyrker de karakteristi-ske bevægelser på offentlige pladser og parker. Men tai-chi har også meget at tilbyde vesterlændinge, fortæller underviseren, Maria Zika. For i

dag, hvor alt går stærkt, og der sjældent er tid til at fordybe sig, har vi brug for at være til stede i os selv.

Tai-chi er en gammel kinesisk bevægelseskunst, som arbejder med det fysiske, åndelige og psykiske velbefindende. Det handler om at finde en indre balance mellem krop og sjæl.

Kontrast til hverdagen

Det kræver ingen forudsætninger at deltage, og holdet består da også af et mix af generationer, køn og baggrunde. En mandlig deltager fortæller, at han har gået til tai-chi i flere år. "Jeg kommer her direkte fra arbejde, og det er fantastisk afstressende. Tai-chi-timerne giver mig en tiltrængt kontrast til hverdagen," fortæller han. Pling-plong. Deltagerne mærker sig selv, hinanden og fornem-melsen af en fremmed kultur, der måske alligevel ikke er så fremmed.

Tai-Chi afspejler menneskets indre kamp mod negative tanker.

FRIT OPLYSNINGSFORBUND

Guldsmedgade 25
8100 Århus C.
Tlf.: 8612 6000
www.fo-aarhus.dk